

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ : Πολιτισμός – Κοιτίδες πολιτισμού – Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Από την «[Πύλη για την ελληνική γλώσσα](#)» μαθαίνουμε :

Πολιτισμός : το σύνολο των υλικών, πνευματικών, τεχνικών επιτευγμάτων και επιδόσεων του ανθρώπου.

α. το σύνολο των υλικών συνθηκών της ζωής του ανθρώπου, που διαμορφώθηκαν και εξελίχθηκαν μέσω της τεχνικής και της επιστημονικής προόδου, **τεχνικός πολιτισμός** : π.χ. *Ο σύγχρονος πολιτισμός εξαρτάται άμεσα από την τεχνολογία. Η κατανάλωση ρεύματος είναι δείκτης πολιτισμού.*

β. το σύνολο των πνευματικών και καλλιτεχνικών επιδόσεων και επιτευγμάτων του ανθρώπου (τέχνες, επιστήμες, θεσμοί, δίκαιο, θρησκεία, έθιμα κτλ.), **πνευματικός πολιτισμός, κουλτούρα** : *Η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί στίγμα για τον πολιτισμό μας. Η ανάγνωση και η γραφή υπήρξαν ένα τεράστιο βήμα του ανθρώπου στον πολιτισμό.*

Κοιτίδες πολιτισμού : Τόποι στους οποίους γεννήθηκε, καλλιεργήθηκε για πρώτη φορά και αναπτύχθηκε πολιτισμός.

Από τη [Wikipedia](#) μαθαίνουμε :

Η **UNESCO** αποτελεί σημαντικό εξειδικευμένο διεθνή Οργανισμό του [ΟΗΕ](#). Πρόκειται για τον Εκπαιδευτικό Επιστημονικό και Πολιτιστικό Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών του οποίου τ' αρχικά στην αγγλική αποτελούν και την διεθνή ονομασία UNESCO (**U**nited **N**ations **E**ducational **S**cientific and **C**ultural **O**rganization).

Ο χαρακτηρισμός-τίτλος [Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς](#) της [ΟΥΝΕΣΚΟ](#), απονέμεται σε μνημεία, κτίσματα ή τοποθεσίες, τα οποία διακρίνονται παγκοσμίως για την ιστορική, πολιτιστική, καλλιτεχνική ή περιβαλλοντική σημασία τους. Η διαχείρισή τους γίνεται από την επιτροπή παγκόσμιας κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ, η οποία απαρτίζεται από 21 κράτη-εταίρους, εκλεγμένα από τη γενική συνέλευση των κρατών-εταίρων για μια καθορισμένη περίοδο.

Το πρόγραμμα στοχεύει στην καταγραφή, την ονοματοδοσία και τη συντήρηση πεδίων ιδιαίτερα μεγάλης σημασίας για την κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις τα καταχωρισμένα πεδία χρηματοδοτούνται από το *ταμείο παγκόσμιας κληρονομιάς*. Η έναρξη του προγράμματος έγινε με την αποδοχή και υιοθέτηση της *Συνθήκης για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς* από το Γενικό Συνέδριο της ΟΥΝΕΣΚΟ στις 16 Νοεμβρίου 1972. Από τότε έως σήμερα έχουν αναγνωρίσει τη Συνθήκη 191 Κράτη-Εταίροι.

Κριτήρια Επιλογής

Έως το τέλος του 2004 υπήρχαν έξι κριτήρια για την πολιτιστική κληρονομιά και τέσσερα κριτήρια για τη φυσική κληρονομιά. Το 2005 αυτό το καθεστώς τροποποιήθηκε σε μία ενοποιημένη ομάδα δέκα κριτηρίων. Τα μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς οφείλουν να είναι «ιδιάζουσας παγκόσμιας αξίας» και να πληρούν ένα από τα παρακάτω δέκα κριτήρια.

Πολιτιστικά κριτήρια

- I. «να αποτελεί αριστούργημα της ανθρώπινης δημιουργικής διάνοιας».
- II. «να επιδεικνύει σημαντικές ανθρώπινες αξίες για μακρά περίοδο χρόνου ή σε μία πολιτιστική περιοχή του κόσμου, σε εξελίξεις στην αρχιτεκτονική ή την τεχνολογία, τις μνημειακές τέχνες, την πολεοδομία ή τον σχεδιασμό τοπίου».
- III. «να φέρει μια μοναδική ή τουλάχιστον εξαιρετική μαρτυρία για κάποια πολιτισμική παράδοση, ζώντα ή εξαφανισμένο πολιτισμό».
- IV. «να αποτελεί σημαντικό παράδειγμα τύπου κτηρίου, αρχιτεκτονικού ή τεχνολογικού συνόλου ή τοπίου που απεικονίζει σημαντική ή σημαντικές φάσεις της ανθρώπινης ιστορίας»
- V. «να αποτελεί σημαντικό παράδειγμα παραδοσιακής ανθρώπινης εγκατάστασης, χερσαίας ή θαλάσσιας χρήσης, αντιπροσωπευτικής πολιτισμού ή πολιτισμών, ή ανθρώπινης αλληλεπίδρασης με το περιβάλλον, ιδιαίτερα όταν το τελευταίο έχει γίνει ευάλωτο υπό την πίεση ανεπίστροφων αλλαγών».
- VI. «να συνδέεται άμεσα ή διακριτά με γεγονότα ή ζωές παραδόσεις, με ιδέες ήπίστεις, με καλλιτεχνικά ή λογοτεχνικά έργα εξέχουσας παγκόσμιας σημασίας». (Η Επιτροπή θεωρεί ότι το συγκεκριμένο κριτήριο θα πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με άλλα κριτήρια).

Φυσικά κριτήρια

- VII. «να περιέχει εξαιρετικά φυσικά φαινόμενα ή περιοχές εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς και αισθητικής».
- VIII. «να είναι ιδιάζοντα παραδείγματα μειζόνων φάσεων της ιστορίας της **Γης**, του αρχείου της ζωής, σημαντικών εν εξελίξει γεωλογικών διαδικασιών για την ανάπτυξη γεωσχηματισμών ή σημαντικών γεωμορφικών ή φυσιογραφικών χαρακτηριστικών»
- IX. «να είναι ιδιάζοντα παραδείγματα σημαντικών εν εξελίξει οικολογικών και βιολογικών διαδικασιών στην εξέλιξη και ανάπτυξη οικοσυστημάτων χερσαίων, γλυκού ύδατος, παράκτιων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων και κοινοτήτων φυτών και ζώων»
- X. «να περιέχει τα σημαντικότερα φυσικά ενδιαίτηματα συντήρησης της **βιοποικιλότητας**, να περιλαμβάνει απειλούμενα είδη παγκόσμιας αξίας από την άποψη της επιστήμης ή της συντήρησης του είδους».

Για να κριθεί η εξαιρετική παγκόσμια αξία του, ένα μνημείο πρέπει να κριθεί και ως προς δύο επιπλέον παράγοντες: την αυθεντικότητα και/η την ακεραιότητά του και, παράλληλα, πρέπει να απολαμβάνει ιδιαίτερης προστασίας και συστημάτων διαχείρισης, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του. Το κριτήριο της αυθεντικότητας αναφέρεται στα μνημεία τα οποία εντάσσονται με βάση τα κριτήρια I-VI ενώ το κριτήριο της ακεραιότητας αναφέρεται σε όλα τα μνημεία, ανεξαρτήτως κριτηρίου ένταξης.